

OBČINA BRDA

Trg 25. maja 2, 5212 Dobrovo v Brdih, tel.: +386 (0)5 335 10 30, fax: +386 (0)5 335 10 39, e-pošta: info@obcina-brda.si

Štab za civilno zaščito

NAČRT ZAŠČITE IN REŠEVANJA OB VREMENSKIH UJMAH

	ORGAN	DATUM	PODPIS
IZDELAL	Članica štaba CZ – Sanja Bužinel	april 2016	
ODOBRIL	Poveljnik CZ – Andrej Colja	april 2016	
SPREJEL	Župan - Franc Mužič	april 2016	

Številka: 846-03/2015-21

VSEBINA

1	UTEMELJITEV	4
1.1	Uvod.....	4
1.2	Splošno o vremenskih ujmah.....	4
1.3	Podnebje v občini Brda	4
1.4	Vremenski pojavi, ki povzročajo težave in škodo v občini Brda	5
1.5	Verjetnost nastanka verižne nesreče	6
2	OBSEG NAČRTOVANJA	7
2.1	Temeljne ravni načrtovanja	7
2.2	Načela zaščite, reševanja in pomoči.....	7
3	KONCEPT ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI.....	8
3.1	Temeljne podmene načrta	8
3.2	Zamisel izvedbe zaščite in reševanja	8
3.2.1	Koncept odziva ob pojavu žleda ali pozebe	8
3.3	Uporaba načrta	9
4	POTREBNE SILE IN SREDSTVA TER RAZPOLOŽLJIVI VIRI	10
4.1	Pregled organov in organizacij, ki sodelujejo pri izvedbi nalog iz občinske pristojnosti 10	
4.1.1	Občinski organi	10
4.1.2	Sile za zaščito, reševanje in pomoč	10
4.1.3	Občinska komisija	11
4.2	Materialno-tehnična sredstva za izvajanje načrta.....	11
4.3	Predvidena finančna sredstva	11
5	ORGANIZACIJA IN IZVEDBA OPAZOVANJA, OBVEŠČANJA IN ALARMIRANJA.....	12
5.1	Opazovanje in obveščanje ob vremenskih ujmah	12
5.2	Obveščanje o vremenskih ujmah	12
5.2.1	Obveščanje pristojnih organov v občini	12
5.2.2	Informiranje pristojnih organov	12
5.2.3	Obveščanje prebivalcev na prizadetem območju	13
5.2.4	Obveščanje širše javnosti	14
6	AKTIVIRANJE SIL IN SREDSTEV	15
6.1	Aktiviranje organov in njihovih strokovnih služb	15
6.2	Aktiviranje sil za zaščito, reševanje in pomoč	16

7	UPRAVLJANJE IN VODENJE	17
7.1	Organi in njihove naloge.....	17
7.2	Operativno vodenje	18
7.3	Organizacija zvez.....	19
8	UKREPI IN NALOGE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI	20
9	OSEBNA IN VZAJEMNA ZAŠČITA.....	21
9.1	Osebna in vzajemna zaščita	21
10	OCENJEVANJE ŠKODE	22
11	RAZLAGA POJMOV IN OKRAJŠAV	23
11.1	Razlaga pojmov	23
11.2	Razlaga krajšav	23
11.3	Viri in literatura	24
12	SEZNAM PRILOG IN DODATKOV	25
12.1	Skupne priloge	25
12.2	Skupni dodatki.....	25

1 UTEMELJITEV

1.1 Uvod

Načrt zaščite in reševanja ob vremenskih ujmah v Občini Brda je izdelan na podlagi Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (Ur. l. RS, št. 51/2006 in 97/2010) ter v skladu z Uredbo o vsebini in izdelavi načrtov zaščite in reševanja (Ur. l. RS, št. 24/2012).

Poplava je naravni pojav, ki nastane zaradi izredno močnih padavin ali naglega taljenja snega ali medsebojnega skupnega delovanja. Do poplavljanja lahko pride tudi zaradi zajezenega odtoka na kraških poljih, zaradi zajezev, povzročenih s snežnim ali zemeljskim plazom, zaradi delovanja hudournikov, zaradi naravnega posedanja tal (Barje) ali posedanja, povzročenega z gospodarsko dejavnostjo (rudarstvo), zaradi padavin in istočasnega taljenja snega na zamrznjeni podlagi, dviga gladine podtalnice ali zaradi visoke morske plime. K pojavu poplav vse bolj prispevajo tudi človekovi posegi v naravo.

1.2 Splošno o vremenskih ujmah

Slovenija leži v območju, kjer so pogoste nevihte. Na leto se na meteoroloških postajah po Sloveniji opazi več kot 50 neviht. Nevihtna aktivnost je najizrazitejša v poznih pomladnih in zgodnjih poletnih mesecih (od maja do julija). Kot naravna nesreča – nevihtna neurja – se pojavljajo le zelo močne nevihte, teh pa je na leto le nekaj. Nevihte po navadi trajajo nekaj ur, najizrazitejši nevihtni oblaki pa lahko trajajo tudi do 12 ur.

V zadnjih desetletjih beležimo vremenske spremembe, ki se kažejo predvsem v nadpovprečno toplih letih, to kaže na naraščajoči trend povprečne temperature zraka, ki ga opazamo v državnem in v svetovnem merilu. Narava opozarja, da se moramo najbolj bati izjemnih vremenskih dogodkov, ki povzročijo ogromno škodo katero povzročajo nastajajoče podnebne spremembe. Na vremenske spremembe nas že vrsto let opozarjajo strokovnjaki, predvsem na to da bodo te spremembe vplivale na vse pogostejša hujša neurja z nalivi, točo in orkanskim vetrom in da bodo močnejša ter obsežnejša.

1.3 Podnebje v občini Brda

Goriška Brda so na široko odprta proti morju in izpostavljena njegovim podnebnim vplivom. Višje hribovje na severu in tudi nekoliko privzdignjeno apneniško sleme na vzhodu varujeta Brda pred mrzlimi severnimi vetrovi in vdori najhujšega mraza. Zaradi njihove prevladujoče izpostavljenosti proti jugu in zahodu prevladuje toplo in sončno podnebje, ki le za malenkost zaostaja za tistim na ravnini ob morju. Jugozahodni vetrovi, ki so najbolj pogosti, dovajajo topel in vlažen zrak, ki se nad Furlansko nižino še dodatno ogreje. Visok zračni pritisk v zaledju povzroča tudi burjo, ki pa ni tako izrazita kot v Vipavski dolini. Bolj nevarne so pomladanske pozebe, ki se pojavljajo ob obsežnejših vdorih hladnega zraka v anticlinalnem vremenskem tipu (Ažman Momirski in sod., 2008).

Podobno kot za druga slovenska gričevja je tudi za Goriška Brda značilen termalni pas, ki zaradi na splošno višjih temperatur, manjših temperaturnih kolebanj med dnevom in nočjo ter šibkejšega toplotnega obrata ni tako izrazit kot v subpanonskih gričevjih. Toplotni obrat se namreč v Brdih pojavlja v ozkih dolinah samo pozimi in je opazen po pojavljanju megle. Za termalni pas so značilne toplejše podnebne razmere od dna dolin in seveda višje ležečih predelov nad njim. Začenja se tik nad dnem dolin, približno na od 10 do 20 m relativne višine (Ažman Momirski in sod., 2008).

Padavine so v Sloveniji razmeroma enakomerno razporejene čez vse leto, pojavljajo pa se določene razlike, ki so posledice večjega vpliva sredozemskega oziroma celinskega podnebja. Zahodnejši, najbolj namočen del države, ki vključuje tudi Goriška Brda, ima zmerno sredozemski padavinski režim s primarnim viškom padavin jeseni, ko je povečana frontalna dejavnost, in sekundarnim konec pomladi ali v začetku poletja (Ogrin, Plut, 2009). Edina postaja višjega reda na območju je postavljena v Vedrijanu, na nadmorski višini 285 m. Postaja ni primerna za proučevanje podnebja, saj ima več let, v katerih niso bile izvedene meritve. Po podatkih Agencije RS za okolje je bilo v obdobju 1999–2012 v Vedrijanu zabeleženih povprečno 1455 mm padavin. Sneži povprečno manj kot 5 dni v letu in snežna odeja, ki ni debela, se obdrži zelo kratek čas (ARSO, 2015).

1.4 Vremenski pojavi, ki povzročajo težave in škodo v občini Brda

Veter

Močna burja in močan veter pihata nekaj dni v letu. Veter lahko lomi veje, ruva drevesa ter povzroča druge nevšečnosti. Bolj nepredvidljivi so sunki vetra, ki se pojavljajo ob močnih nevihtah.

Nevihte in neurja

Nevihta je intenziven vremenski pojav z močnejšimi padavinami, bliskanjem in udari strel. Pojavljajo se predvsem v topli polovici leta. Takrat nastajajo tudi neurja, ki so pravzaprav močnejše nevihte. Vse nevihte se ne razvijejo v neurja. Neurje je zelo raznolik in obenem krajevno precej omejen pojav z obilnim dežjem in strelami, lahko pa se pojavita tudi silovit veter in toča. Nevihte in neurja lahko povzročajo škodo na kmetijskih pridelkih in sadju, hudourniške poplave, požare, škodo na avtomobilih in infrastrukturi itd.

Žled in pozeba

Žled je zaledenela oblika padavin na tleh – to je enolična prevleka ledu, ki se lepi na predmete in na zemeljsko površino. Posledice žleda in spomladanske pozebe so predvsem škoda v kmetijstvu in sadjarstvu.

Suša

Suša je izredno stanje v naravi, po dolgotrajnem pomanjkanju vode v neki pokrajini. Poletno pomanjkanje padavin pogosto spremlja visoka temperatura zraka in neobičajno veliko sončnega vremena, kar še dodatno poveča potrebo po vodi. Povzroča škodo v kmetijstvu ter se poveča nevarnost za požare v naravnem okolju.

1.5 Verjetnost nastanka verižne nesreče

Zaradi neurij lahko pride do nastanka naslednjih verižnih nesreč in motenj:

1. požarov na objektih in v naravi,
2. poškodovanje stanovanjskih in gospodarskih objektov,
3. zemeljskih plazov, zdrsov, podorov, usadov in udorov,
4. poplav vodotokov,
5. nesreče v prometu,
6. nastanek ekološke nesreče,
7. poškodbe infrastrukture,
8. motnje pri oskrbi prebivalstva s pitno vodo in osnovnimi življenjskimi potrebami,
9. motenj pri oskrbi z elektriko zaradi poškodb infrastrukturnih naprav in napeljav,
10. motenj v telekomunikacijah zaradi poškodb infrastrukturnih naprav in napeljav,
11. zastojev v prometu.

2 OBSEG NAČRTOVANJA

2.1 *Temeljne ravni načrtovanja*

Temeljni načrt zaščite in reševanja je Občinski načrt zaščite in reševanja ob vremenskih ujmah.

2.2 *Načela zaščite, reševanja in pomoči*

Načelo postopnosti pri uporabi sil in sredstev. Pri zaščiti in reševanju je občina dolžna uporabiti najprej svoje sile in sredstva, in le če te ne zadoščajo niti ni zadostno vključevanje sil in sredstev mestnih občin, se vključi v pomoč in reševanje država.

Načelo preventive. Občina v okviru svojih pristojnosti izvaja ukrepe, ki zmanjšujejo posledice, aktivnosti s katerimi spremlja stanje na ogroženem območju.

Načelo pomoči. Ob nesreči je vsak dolžan pomagati po svojih močeh in sposobnostih. Vsaka pomoč je načeloma brezplačna.

Načelo javnosti. Občina je dolžna, da v okviru svojih pristojnosti seznani prebivalce z nevarnostjo in kot tudi z ukrepi, ki so predvideni za preprečevanje in odpravljanje posledic nesreč.

Načelo hitre intervencije. Da bi preprečili ali vsaj ublažili posledice nesreče, je treba ukrepati hitro in učinkovito. Zato morajo biti sile za ZRP organizirane, opremljene in usposobljene tako, da se lahko odzovejo v najkrajšem času .

Načelo humanosti. Vse dejavnosti ZRP so človekoljubne narave.

Načelo pravice do varstva ob nesreči. Po zakonu ima vsak zagotovljeno pravico do varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami. Tudi pri teh nesrečah ima reševanje človeških življenj prednost pred vsemi drugimi ukrepi.

Načelo obveznega izvajanja odločitev. Vodenje zaščite, reševanja in pomoči temelji na obveznem izvajanju odločitev organov, pristojnih za vodenje Civilne zaščite in drugih sil za zaščito, reševanje in pomoč.

3 KONCEPT ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI

3.1 Temeljne podmene načrta

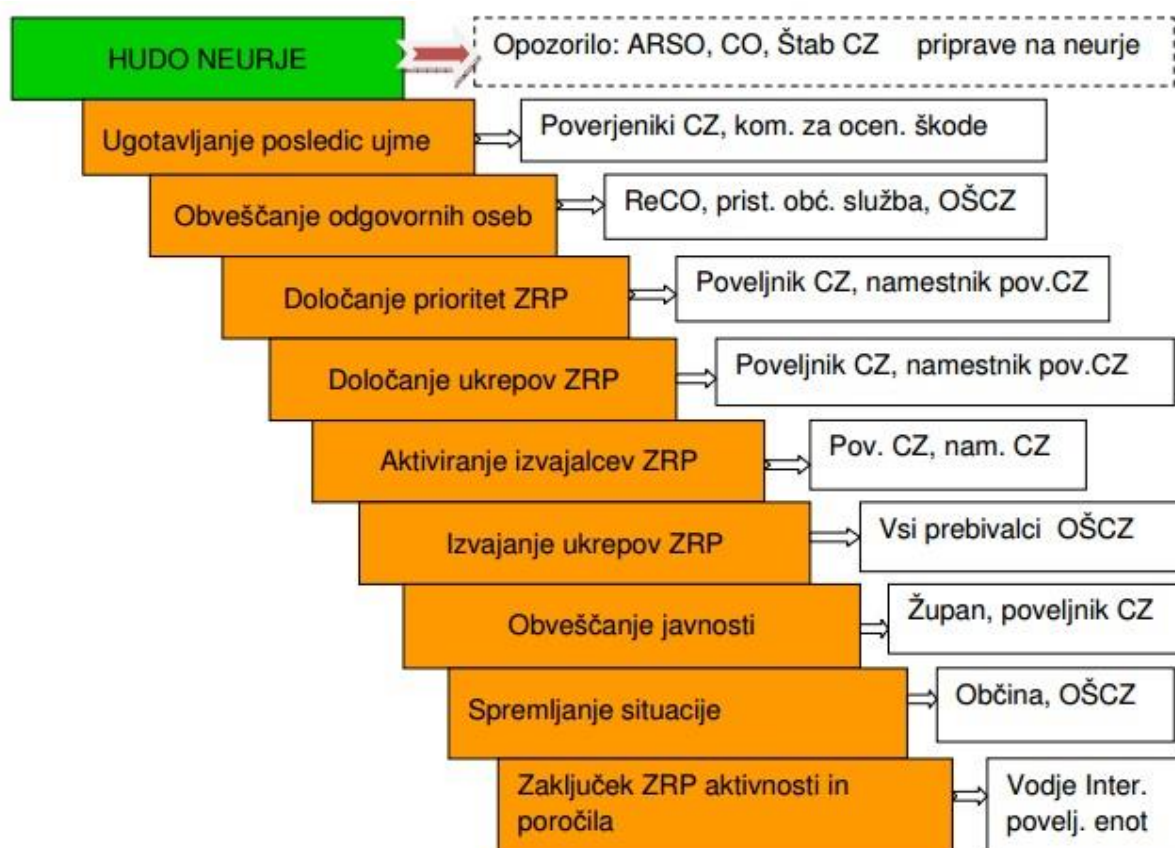
Odziv sistema ZRP Občine ob neurjih in močnem deževju je usmerjen predvsem na:

1. reševanje in pomoč tistim, ki so ali jim grozi neposredna življenjska ali druga nevarnost zaradi neposrednih posledic tovrstnih ujm. Pri materialna škodi v taki obliki, da se jim nudi potrebna takojšnja pomoč za ureditev bivalnih razmer (odkritje streh in poškodbe ostrešij, poškodbe in ogroženost stanovanjskih in gospodarskih objektov) in osnovno preskrbo,
2. intervencijsko (najnujnejšo) sanacijo stanja, ki je nujno potrebna za preprečitev nadaljnjih posledic nesreče in ublažitev njenih posledic,
3. ZRP ob verižnih nesrečah.

3.2 Zamisel izvedbe zaščite in reševanja

3.2.1 Koncept odziva ob pojavu žleda ali pozebe

Preglednica 1: Odziv lokalne skupnosti

3.3 Uporaba načrta

Načrt zaščite in reševanja ob vremenskih ujmah v občini se aktivira, ko je zaznati večje poškodbe pri ljudeh, na objektih, infrastrukturi, kmetijskih površinah in stvareh ter nastanejo razmere, ko redne službe in dejavnosti ne morejo zaradi obsega nesreče v zadostni meri odpravljati posledic.

Če lokalni viri na prizadetem območju občine ne zadoščajo za učinkovito zaščito, reševanje in pomoč, poveljnik CZ občine postopno, glede na posledice in potrebe, zaprosi za pomoč sosednje občine in nato regijske in državne sile in sredstva, ki so na voljo.

Odločitev o aktiviranju občinskega načrta sprejme poveljnik CZ občine Brda ali njegov namestnik.

Sklep o preklicu izvajanja posameznih zaščitnih ukrepov in nalog sprejme občinski poveljnik CZ, ki je ukrepe sprejel.

4 POTREBNE SILE IN SREDSTVA TER RAZPOLOŽLJIVI VIRI

4.1 Pregled organov in organizacij, ki sodelujejo pri izvedbi nalog iz občinske pristojnosti

4.1.1 Občinski organi

- Župan
- Občinska uprava

4.1.2 Sile za zaščito, reševanje in pomoč

- Organi CZ
 - Poveljnik CZ
 - Namestnik poveljnika CZ
 - Štab CZ
 - Poverjeniki CZ
- Enote in službe CZ
 - Enote za prvo pomoč
 - Tehnično reševalne enote
 - Informacijski center
 - Komisija za ocenjevanje škode
- Javne službe
 - Zdravstveni dom Kojsko, Dobrovo, Reševalna postaja Nova Gorica
 - Policijska uprava Nova Gorica (PU Nova Gorica)
 - Splošna bolnišnica Franca Derganca Šempeter pri Gorici
 - Nacionalni inštitut za javno zdravje, Območna enota Nova Gorica (NIJZ, OE Nova Gorica)
 - Komunala Nova Gorica, Cestno podjetje Nova Gorica, Vodovodi in kanalizacija Nova Gorica, Elektro Primorska
 - Javni zavod za gasilsko reševalno dejavnost Nova Gorica (JZGRD Nova Gorica)
- Enote ter službe društev in drugih nevladnih organizacij
 - PGD Dobrovo
 - OZRK Nova Gorica
 - DPD Soča Nova Gorica
 - PD Brda
 - CB Radio klub Nova Gorica
 - Jeep klub Brda
 - Moto klub Brda

P-1: Podatki o poveljniku, namestniku poveljnika in članih štaba CZ
P-3: Pregled sil za ZRP
P-4: Podatki o organih, službah in enotah CZ
P-7: Pregled javnih in drugih služb, ki opravljajo dejavnosti pomembne za ZRP

4.1.3 Občinska komisija

- Občinska komisija za ocenjevanje škode ob naravnih in drugih nesrečah
V primeru vremenske ujme občinska komisija takoj pristopi k ocenjevanju uporabnosti poškodovanih objektov in ocenjevanju povzročene škode.

P-33: Seznam članov komisije za ocenjevanje škode po naravnih in drugih nesrečah
--

4.2 Materialno-tehnična sredstva za izvajanje načrta

Za izvajanje zaščite, reševanja in pomoči se načrtujejo obstoječa sredstva, ki se zagotavljajo na podlagi predpisanih meril za organiziranje, opremljanje in usposabljanje sil za zaščito, reševanje in pomoč.

Materialno-tehnična sredstva se načrtujejo za:

- zaščitno - reševalno opremo in orodje (sredstva za osebno in skupinsko zaščito, sredstva za nastanitev prebivalcev, oprema vozila ter tehnična in druga sredstva, ki jih potrebujejo strokovnjaki, reševanje enote, službe in reševalci),
- sredstva pomoči (živila, pitna voda, zdravila in drugi predmeti oziroma sredstva, ki so namenjena brezplačni razdelitvi ogroženemu prebivalstvu).

P -6: Pregled osebne in skupne opreme ter sredstev pripadnikov enot za ZRP
--

4.3 Predvidena finančna sredstva

Finančna sredstva se načrtujejo za stroške operativnega delovanja (povračilo stroškov za aktivirane pripadnike CZ in druge sile ZRP), stroške usposabljanja enot in služb ter materialne stroške (prevozne stroške in storitve, gorivo idr.).

D-1: Načrtovana finančna sredstva za izvajanje načrta

5 ORGANIZACIJA IN IZVEDBA OPAZOVANJA, OBVEŠČANJA IN ALARMIRANJA

5.1 *Opazovanje in obveščanje ob vremenskih ujmah*

Spremljanje in preučevanje vremenskih aktivnosti na območju Slovenije izvaja Agencija RS za okolje (ARSO).

5.2 *Obveščanje o vremenskih ujmah*

Na podlagi obvestila iz ARSO Center za obveščanje RS (CORS) obvesti vse pristojne državne in druge organe, med drugim tudi Regijski center za obveščanje (ReCO) Nova Gorica, na območju katerega se je zgodila vremenska ujma. O ujmi lahko obvestijo ReCO Nova Gorica tudi očitvidci oziroma prizadeti občani, pripadniki CZ, pripadniki policije, gasilci itd. Ta je na podlagi prejetih obvestil takoj dolžan obvestiti pristojne službe v prizadetih občinah.

5.2.1 *Obveščanje pristojnih organov v občini*

Na podlagi obvestil ReCO Nova Gorica o nastanku vremenske ujme, ki povzroča škodo obvesti:

- pristojne organe v regiji in v prizadetih občinah,
- poveljnika CZ občine, oziroma njegovega namestnika,
- župana občine oziroma drugo odgovorno osebo po seznamu odgovornih oseb za ZRP v občini.

Opazovanje posledic oz. stanja med in po ujmi po občinah in naseljih se izvaja preko Štaba CZ Brda, občinskih strokovnih služb, predvsem pa preko poverjenikov za CZ v bivalnem okolju ter občinskih komisij za ocenjevanje škode. Komunikacija s poverjeniki na terenu poteka preko GSM-ov ali po telefonskih zvezah.

Občina ob vremenski ujmi, ki povzroči materialno in drugo škodo objavi posebno telefonsko številko, na kateri lahko občani dobijo vse informacije o pričakovanih in dejanskih posledicah, napotke, kako naj ravnaajo in sami preprečujejo posledice ujme in sporočajo o nastali škodi.

5.2.2 *Informiranje pristojnih organov*

ReCO Nova Gorica na podlagi obvestil iz CORS, ARSO ali neposredno iz prizadetega območja o vremenski ujmi obvesti naslednje občinske organe:

- župana;
- poveljnika CZ občine ali njegovega namestnika;
- direktorico občinske uprave.

Za sprotno informiranje organov v Občini Brda in drugih izvajalcev nalog zaščite, reševanja in pomoči o stanju in razmerah na prizadetem območju, sprejetih ukrepih in poteku izvajanja zaščite in reševanja ter odpravljanja posledic vremenske ujme, skrbi poveljnik CZ, z županom in z članom Štaba CZ za stike z javnostjo ob pomoči strokovne službe občine.

V ta namen:

- v dogovoru z županom (odgovorna oseba) ali poveljnik CZ posreduje v ReCo Nova Gorica podatke o prvih posledicah ujme na tel. št. 112, nato pa čimbolj natančno

pisno pripravi prvo poročilo iz katerega mora biti razvidna; ocena obsega posledic ujme, število poškodovanih objektov z njihovo lokacijo, podatki o morebitnih žrtvah, poškodovanih, o motnjah in poškodbi infrastrukture, ter morebitnih verižnih nesrečah.

- pripravlja in objavlja informacije za obveščanje javnosti preko lokalnih medijev kamor po dogovoru periodično pošilja pisne informacije in navodila za prebivalce.
- član Štaba CZ skupaj z občinsko strokovno službo, po dogovoru z poveljnikom CZ in županom organizira novinarske konference in v soglasju z vodjo intervencije organizira vodenje novinarjev po sektorjih kjer se izvaja reševanje.

Za sprotno obveščanje in informiranje izvajalcev nalog s področja ZRP je odgovoren župan. Operativno pa to nalogo prevzame poveljnik CZ občine. Obveščanje poteka na več nivojih. Prvi je preko ReCO, drugi je neposredno med poveljnikom CZ in vodjo intervencije. Pri tem uporabljamo sistem zvez, ki je zanesljiv in v danem trenutku najučinkovitejši. To je sistem zvez ZARE za katerega delovanje lahko aktiviramo enoto za zveze (radioamaterje). Če je možno se lahko uporablja tudi telefoni, GSM, elektronska pošta in druga sredstva za posredovanje informacij, odvisno od potreb in možnosti, ki so na razpolago.

5.2.3 Obveščanje prebivalcev na prizadetem območju

Za obveščanje prebivalcev na prizadetem območju o izvajanju nalog zaščite, reševanja in pomoči iz občinske pristojnosti je odgovoren župan in poveljnik CZ občine v skladu s svojimi pristojnostmi. Občinski organi in službe, ki vodijo in izvajajo naloge zaščite, reševanja in pomoči morajo vzpostaviti čimbolj neposreden stik in redno komunikacijo s prebivalci, da dosežejo ustrezen nivo zaupanja in pravilno odzivnost na njihove odločitve.

Prebivalce se obvešča predvsem o:

- razmerah na prizadetem območju,
- nevarnostih za ljudi, premoženje in okolje,
- tem, kaj se dogaja s poškodovanimi,
- predvidenem trajanju težavnega položaja,
- tem, kakšno pomoč lahko pričakujejo in kdaj bo prispela,
- načinu izvajanja osebne in vzajemne zaščite,
- načinu sodelovanja z lokalnimi oblastmi pri odpravljanju posledic,
- tem, kje lahko dobijo dodatne informacije,
- drugem.

Način obveščanja se določi glede na okoliščine in trenutne možnosti. Izbran mora biti tako, da je zagotovljena obveščenost vseh, ki jim je obvestilo namenjeno.

Načini obveščanja so lahko različni, odvisno od trenutnih možnosti. Ti načini so:

- obveščanje s pomočjo radia, televizije in drugih medijev;
- obveščanje s plakati, letaki ali dopisi;
- organizacija lokalnih informacijskih pisarn, ki redno posredujejo informacije;
- zbori in sestanki s krajani itd.

Odločitev o obveščanju in alarmiranju sprejme župan oziroma poveljnik CZ Brda.

5.2.4 Obveščanje širše javnosti

Za obveščanje javnosti o izvajanju nalog zaščite, reševanja in pomoči iz občinske pristojnosti, sta odgovorna župan in poveljnik CZ občine ali za to posebej pooblaščen oseba.

Informacijsko dejavnost na tem področju organizira in usklajuje občina in v ta namen, skupaj s poveljnikom CZ občine:

- pripravlja skupna sporočila za javnost;
- navezuje stike z redakcijami medijev in novinarji ter skrbi, da imajo na razpolago informativna in druga gradiva in da so jim dostopni informacijski viri;
- organizira in vodi novinarske konference;
- spremlja poročanje medijev.

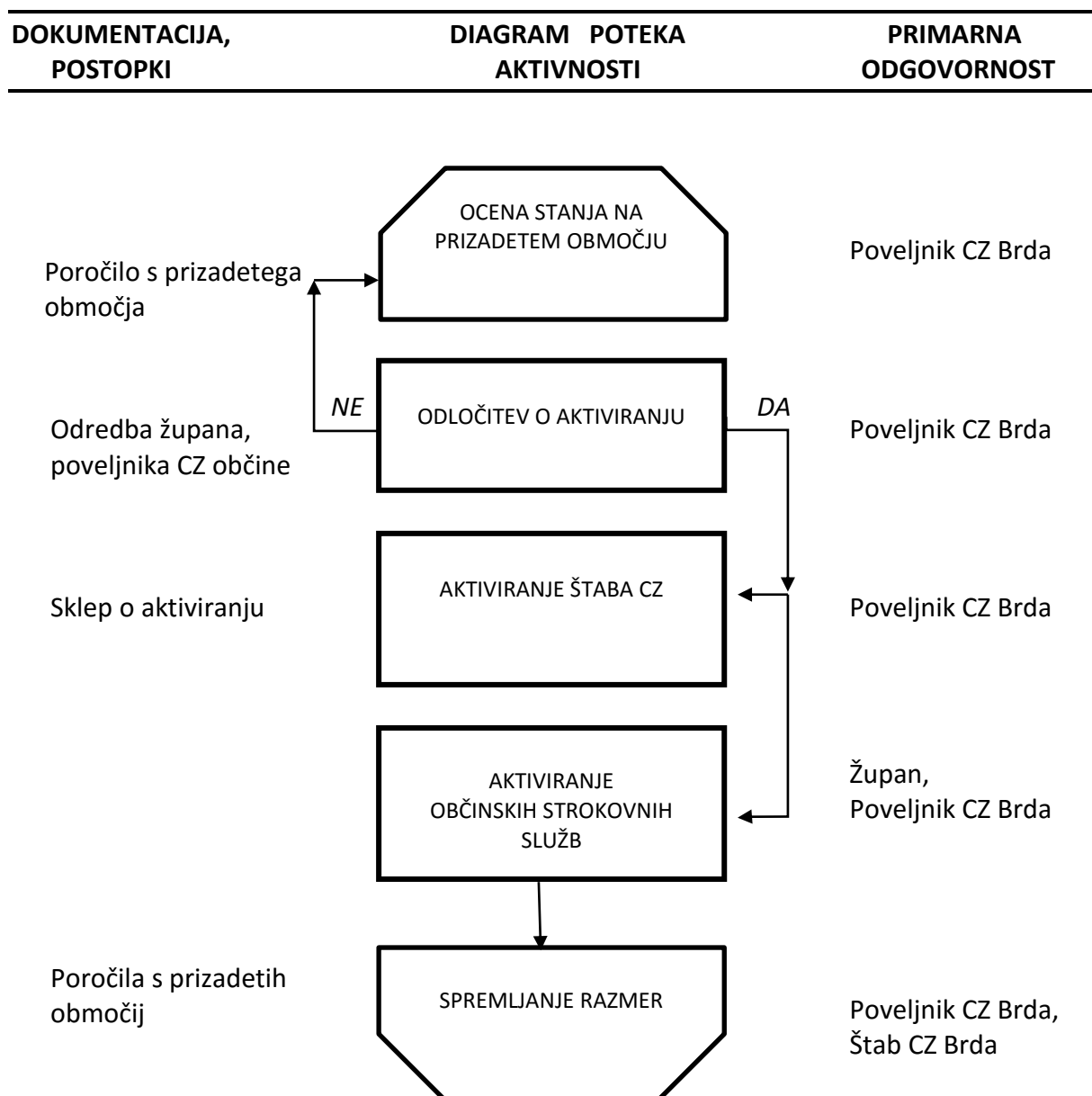
Obveščanje javnosti ob nesrečah poteka v medijih, ki morajo po predpisih (25. člen Zakona o medijih (Uradni list RS, številka 110/06 – UPB1 in 47/12)) na zahtevo državnih organov, javnih podjetij in zavodov brez odlašanja brezplačno objaviti nujno sporočilo, povezano z resno ogroženostjo življenja, zdravja ali premoženja ljudi, kulturne in naravne dediščine. V takih primerih se sporočilo najprej pošlje za takojšnjo objavo naslednjim medijem:

- Slovenski tiskovni agenciji,
- Radiju Slovenija – I. In II. Program,
- Televiziji Sloveniji – I. In II. Program,
- lokalnim sredstvom obveščanja.

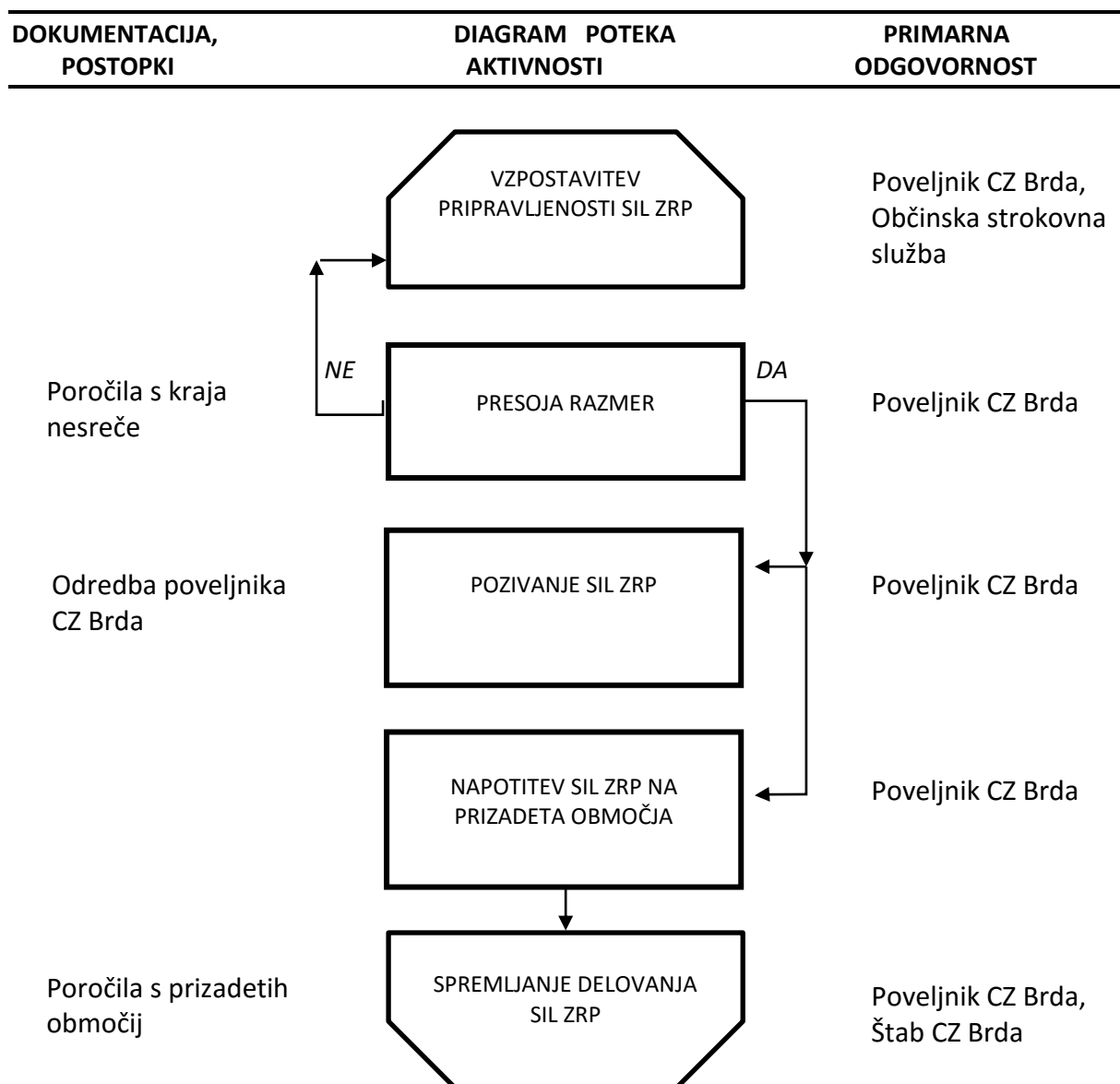
P-18: Seznam medijev, ki bodo posredovala obvestila o izvedenem alarmiranju in napotke za izvajanje zaščitnih ukrepov

6 AKTIVIRANJE SIL IN SREDSTEV

6.1 Aktiviranje organov in njihovih strokovnih služb

Župana občine in poveljnika CZ občine aktivira ReCO Nova Gorica. Po prejetem obvestilu in prvih poročilih s terena ter glede na posledice ujme poveljnik CZ občine aktivira/skliče organe, ki so pristojni za operativno in strokovno vodenje zaščite, reševanja in pomoči v občini, oziroma podpirajo vodenje.

6.2 Aktiviranje sil za zaščito, reševanje in pomoč

Za izvajanje zaščite, reševanja in pomoči ob vremenski ujmi poveljnik CZ občine glede na oceno stanja aktivira enote Civilne zaščite in druge sile za zaščito in reševanje.

Pozivanje občinskih pripadnikov CZ in drugih sil za zaščito, reševanje in pomoč izvaja občinska strokovna služba, ki ureja tudi vse zadeve v zvezi z nadomestili plač in povračil stroškov, ki jih imajo pripadniki pri opravljanju dolžnosti v CZ oziroma pri zaščiti in reševanju.

7 UPRAVLJANJE IN VODENJE

7.1 Organi in njihove naloge

Vodenje sil za zaščito, reševanje in pomoč je urejeno z Zakonom o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (Ur. list RS, št. 51/06-UPB1 in 97/10). Po tem zakonu se varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami organizira in izvaja kot enoten sistem na lokalni, regionalni in državni ravni.

a) Občinski organi

Župan:

- skrbi za izvajanje priprav za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami,
- skrbi za izvajanje ukrepov za preprečitev in zmanjšanje posledic naravnih in drugih nesreč,
- vodi zaščito reševanje in pomoč,
- odloča o uporabi sredstev iz proračuna,
- za operativno – strokovno vodenje zaščite, reševanja in pomoči župan imenuje in pooblašča Poveljnika civilne zaščite.

Občinska uprava:

- opravlja naloge protokola pri organizaciji ogledov prizadetih območij s strani državnih in drugih predstavnikov,
- sodeluje pri sklicu delavcev občinske uprave,
- sodeluje pri aktiviranju sil za ZRP,
- zagotavlja pogoje za delo štaba Civilne zaščite,
- zagotavlja informacijsko podporo organom vodenja na občinski ravni,
- organizira delo, oziroma zagotavlja pogoje za delo občinske komisije za ocenjevanje škode nastale ob naravnih in drugih nesrečah in komisije za ocenjevanje poškodovanosti in uporabnosti gradbenih objektov,
- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.

D-22: Načrt dejavnosti Občine Brda

b) Sile za ZRP

Poveljnik CZ občine:

Vodenje sil ZRP izvaja poveljnik CZ občine Brda tako da:

- vodi sile ZRP ob naravnih ali drugih nesrečah,
- preverja intervencijsko pripravljenost sil ZRP,
- odloča o uporabi sil in sredstev za ZRP,
- določa zaščitne in druge nujne ukrepe ter nadzoruje njihovo izvajanje,
- usklajuje pomoč in dejavnosti za ZRP pri odpravljanju posledic,
- skrbi za povezavo in usklajeno delovanje sil ZRP,
- daje mnenje in predloge v zvezi s pripravami in delovanjem sil ZRP ter mnenja in predloge za odpravo posledic naravnih in drugih nesreč,
- predlaga imenovanje članov štaba CZ.

Poveljnik CZ občine lahko za vodenje posameznih intervencij ZiR določi vodjo intervencije. Poveljnik CZ občine je za svoje delo odgovoren županu.

Štab Civilne zaščite občine:

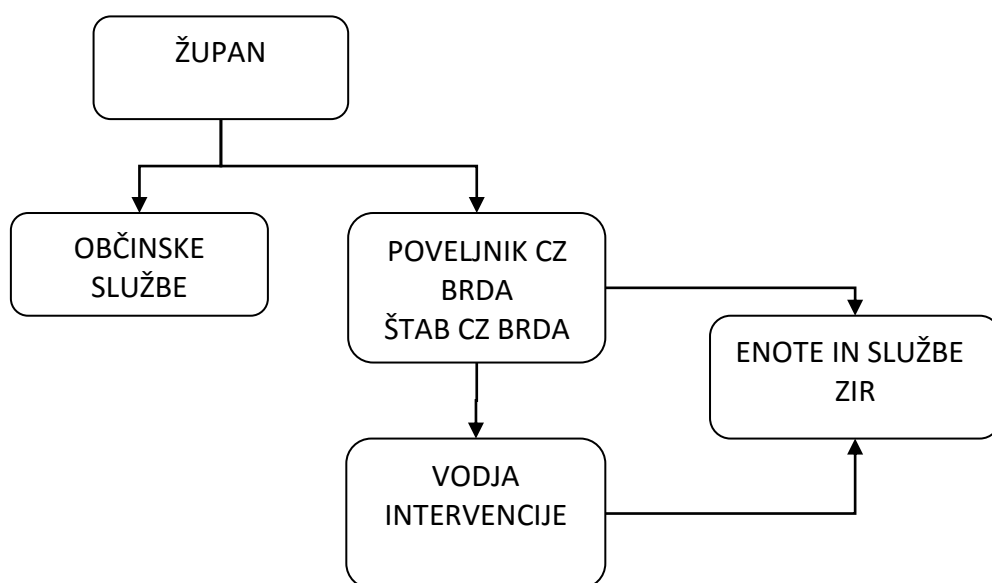
Štab CZ pomaga poveljniku CZ pri vodenju ter opravljanju drugih operativno-strokovnih nalog ZRP:

- operativno načrtovanje,
- organiziranje in izvajanje reševalnih intervencij iz občinske pristojnosti,
- zagotavlja informacijsko podporo,
- zagotavljanje logistične podpore občinskim silam za zaščito, reševanje in pomoč,
- opravljanje administrativnih in finančnih zadev.

c) Društva in druge nevladne organizacije

OZ RKS, Slovenska Karitas, Gasilska zveza Severnoprimske, Postaje GRS, jamarji, kinologi, potapljači, taborniki, skavti ter druge nevladne organizacije, katerih dejavnost je pomembna za ZRP, izvajajo naloge iz svoje pristojnosti. Vključujejo se v skupne akcije ZRP na podlagi odločitev poveljnika CZ Brda.

7.2 Operativno vodenje

Dejavnost za zaščito, reševanje in pomoč na območju občine operativno vodi poveljnik CZ občine s pomočjo štaba CZ občine. Za vodenje intervencije na območju, ki ga je prizadele vremenska ujma, kjer delujejo različne sile ZRS, občinski poveljnik CZ imenuje vodjo intervencije.

Njegova naloga je, da na mestu reševanja:

- oceni stanje na kraju nesreče,
- določi lokacijo od kod intervenirajo reševalne enote,
- določi metode in vrstni red reševalnih posegov,

- razporedi reševalce na delovna mesta,
- določi mesto za triažo poškodovanih oziroma mesto, od koder jih reševalna vozila odpeljejo v zdravstvene ustanove,
- zbira potrebe po pomoči (reševalnih vodilih, reševalcih, potrebni opremi in zamenjavi enot),
- preda dolžnost naslednjemu vodji intervencije.

V primeru, da občina ne razpolaga z ustreznimi silami, poveljnik CZ občine, skladno z načelom postopnosti, zaprosi za pomoč v silah in sredstvih za zaščito, reševanje in pomoč sosednje občine Kanal ob Soči, Mestna občina Nova Gorica, Miren – Kostanjevica, Renče – Vogrsko in Šempeter - Vrtojba ter poveljnika CZ za Severnoprimorsko regijo.

7.3 Organizacija zvez

Pri operativnem vodenju dejavnosti za ZRP se uporabljata sistem radijskih zvez zaščite in reševanja (ZA-RE), ki ima podsistem radijskih zvez in podsistem osebne klica. Sistem zvez ZA-RE se obvezno uporablja pri vodenju intervencij ter drugih zaščitnih in reševalnih akcijah, ter je namenjen vsem izvajalcem nalog v okviru sistema zaščite in reševanja (uporabljajo ga pripadniki enot in služb CZ, gasilci, gorski reševalci, jamarji, potapljači, kinologi idr.). Telekomunikacijsko središče sistema ZA-RE je na Severnoprimorskem v ReCO Nova Gorica. Prek njega se zagotavlja povezovanje uporabnikov v javne in zasebne funkcionalne telekomunikacijske sisteme.

Na območju občine Brda deluje pet repetitorjev in sicer:

- Kobariški Stol (kanal 09)
- Javornik (kanal 08)
- Sinji Vrh (kanal 07)
- Sveta Gora (16) in
- Kostanjevica na Krasu (31)

Radijske zveze sistema zvez ZARE se uporablja v skladu z navodilom za uporabo radijskih zvez ZARE.

Pri prenosu podatkov in komuniciranju se načeloma uporablja vsa razpoložljiva telekomunikacijska in informacijska infrastruktura, ki temelji na različnih medsebojno povezanih omrežjih. Prenos podatkov in komuniciranje med organi vodenja, reševalnimi službami in drugimi izvajalci zaščite, reševanja in pomoči poteka po:

- telefaksu,
- radijskih zvezah (ZARE),
- javne telefonske zveze (analogne ali digitalne)
- brezžični telefoni (GSM)
- internetu-elektronski pošti
- radijskih postaj radioamaterjev
- kurirske zveze.

8 UKREPI IN NALOGE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI

Zaščitni ukrepi ter naloge ZRP ob vremenskih ujmah obsegajo vse tiste ukrepe in dejavnosti, ki so potrebni za odpravljanje posledic nesreče, da se zagotovijo osnovni pogoji za življenje ter zagotovijo pogoji za trajno obnovo prizadetega območja.

Izvajanje posameznih ukrepov zaščite in reševanja, ki so navedeni v 8. poglavju Načrta zaščite in reševanja ob potresu je smiselno uporabiti tudi za izvajanje ukrepov in nalog v primeru vremenskih ujm.

9 OSEBNA IN VZAJEMNA ZAŠČITA

9.1 Osebna in vzajemna zaščita

Osebna in vzajemna zaščita obsega vse ukrepe prebivalcev za preprečevanje in ublažitev posledic vremenskih ujm za njihovo zdravje in življenje ter varnost njihovega premoženja. Za organiziranje, razvijanje in usmerjanje osebne in vzajemne zaščite je zadolžena občina. Pri tem imajo pomembno vlogo poverjeniki za CZ ter informacijski center, ki ga ustanovi občina in v kateremu se organizira in izvaja dejavnost, ki prispeva k normalizaciji razmer na prizadetem območju. Pomembno vlogo pri izvajanju osebne in vzajemne pomoči imajo tudi pristojne službe za socialno varstvo ter človekoljubne organizacije. V dejavnost se vključujejo tudi humanitarne organizacije in prostovoljci.

V osebno in vzajemno zaščito spadajo zlasti :

- obveščanje prebivalcev o posledicah in razmerah na območju,
- usmerjanje osebne in vzajemne zaščite,
- organiziranje informativnih centrov,
- pomoč posebno ogroženim skupinam prebivalcev,
- spremljanje socialnih razmer,
- omejitev uporabe živil (zlasti sadja in zelenjave),
- omejitev pitne vode,
- priprava na evakuacijo.

Navodila in napotki za izvajanje osebne in vzajemne zaščite so objavljeni na spletni strani URSZR (www.sos112.si).

D-7: Navodilo prebivalcem za ravnanje ob nesreči
--

10 OCENJEVANJE ŠKODE

Ocenjevanje škode ob vremenskih ujmah zajema ocenjevanje poškodovanosti objektov in ocenjevanje škode, ki se praviloma opravlja skupaj. Ocenjevanje škode, ki jo izvaja Občinska komisija za ocenjevanje škode po naravnih in drugih nesrečah, poteka v skladu z Metodologijo za ocenjevanje škode, ki je opredeljena v Uredbi o metodologiji za ocenjevanje škode (Ur. l. RS št. 67/03, 79/04, 81/06 in 68/08).

Občinska komisija občine Brda za ocenjevanje škode po naravnih in drugih nesrečah po vremenski ujmi najprej pripravi predhodno oceno škode, ki je podlaga za izdajo sklepa o pričetku ocenjevanja škode, ki ga izda Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje. Izpostava URSZR Nova Gorica te predhodne ocene škode pošlje na Upravo Republike Slovenije za zaščito in reševanje v Ljubljano.

Takoj, ko Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje izda sklep o začetku ocenjevanja škode v občini Brda, občinska komisija za ocenjevanje škode prične z ocenjevanjem. Občinska komisija za ocenjevanje škode po naravnih in drugih nesrečah na podlagi zbranih vlog in ogleda izdela oceno škode ter na Izpostavo URSZR Nova Gorica pošlje vlogo z zbirnikom po vrsti poškodovanosti.

Izpostava URSZR Nova Gorica po prejemu zbirnika in vloge od občinske komisije za ocenjevanje škode po naravnih in drugih nesrečah skliče regijsko komisijo za ocenjevanje škode, ki pregleda ali so vsi obrazci pravilno in natančno izpolnjeni ter preveri ugotovljene stopnje poškodovanosti, ki so navedene v individualnih vlogah. Člani regijske komisije sprejmejo, zavrnejo ali popravijo posamezne vloge. Po presoji regijske komisije za ocenjevanje škode se določijo vloge, ki jih bodo preverili na terenu. Te ogleda opravijo skupaj z občinsko komisijo.

V primeru, da Občina Brda oziroma občinska komisija za ocenjevanje škode po naravnih in drugih nesrečah ne bi zmogla dela na zaprosilo Občine Brda organizacijo ocenjevanja škode v sodelovanju z Občino Brda prevzame Izpostava URSZR Nova Gorica z regijsko komisijo za ocenjevanje škode oziroma se pridobi pomoč na ravni države.

Za hitro izplačilo zavarovalnih premij oškodovancem so zavarovalnice dolžne čimprej po zemeljskem plazu napotiti cenilce na območje, ki ga je prizadel zemeljski plaz in oceniti nastalo škodo na objektih, ki so zavarovani.

P-33: Seznam članov komisije za ocenjevanje škode po naravnih in drugih nesrečah
--

11 RAZLAGA POJMOV IN OKRAJŠAV

11.1 Razlaga pojmov

Nesreča je po zakonu o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami dogodek ali vrsta dogodkov, povzročenih po nenadzorovanih naravnih in drugih silah, ki prizadenejo oziroma ogrozijo življenje ali zdravje ljudi, živali ter premoženje, povzročijo škodo na kulturni dediščini in okolju v takšnem obsegu, da je za njihov nadzor in obvladovanje potrebno uporabiti posebne ukrepe, sile in sredstva, ker ukrepi rednih dejavnosti, sile in sredstva ne zadostujejo.

Ocena ogroženosti je kakovostna in količinska analiza naravnih ter drugih danosti za nastanek naravne in druge nesreče, z oceno možnega poteka in posledic nesreče, s predlagano stopnjo zaščite pred nevarnostmi ter predlogom preventivnih in drugih ukrepov za zaščito, reševanje in pomoč.

Načrt zaščite in reševanja je na podlagi ocene ogroženosti in spoznanj stroke razdelana zamisel zaščite, reševanja in pomoči ob določeni naravni ali drugi nesreči.

Poškodovanci in bolniki so vse poškodovane, ranjene ali bolne civilne in vojaške osebe, ne glede na spol, starost in državljanstvo.

Zaščita obsega organizacijske, tehnične in druge ukrepe ter uporabo tehničnih in drugih sredstev za neposredno osebno in skupinsko zaščito ljudi, živali, premoženja, kulturne dediščine ter okolja pred posledicami naravne in druge nesreče.

Reševanje obsega ukrepe in postopke za reševanje ljudi, katerih življenje ali zdravje je ogroženo, reševanje živali, premoženja ter kulturne dediščine pred posledicami naravne in druge nesreče.

Pomoč obsega ukrepe in storitve strokovnjakov, reševalnih enot in služb, uporabo zaščitne in reševalne opreme ter sredstev pomoči.

Prva pomoč je prva oskrba poškodovancev in bolnikov, ki so zaradi naravne in druge nesreče v življenjski nevarnosti ali v nevarnosti za svoje zdravje, in se opravlja zunaj zdravstvenih ustanov, skupaj z reševanjem na kraju samem.

11.2 Razlaga krajšav

ARSO	Agencija Republike Slovenije za okolje
CORS	Center za obveščanje Republike Slovenije
CZ	Civilna zaščita
CZ RS	Civilna zaščita Republike Slovenije
D	dodatki
DPD	Društvo za podvodne dejavnosti
JZGRD	Javni zavod za gasilsko reševalno dejavnost

P	Priloga
PD	Planinsko društvo
PGD	Prostovoljno gasilsko društvo
PP	Prva pomoč
PU	Policijska uprava
OZRK	Območno združenje Rdečega križa
ReCO	Regijski center za obveščanje
RKB	Radiološka, kemična in biološka
Ur. List RS	Uradni list Republike Slovenije
URSZR	Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje
ZARE	Radijske zveze v sistemu zaščite in reševanja
ZD	Zdravstveni dom
ZIR	Zaščita in reševanje
ZRP	zaščita, reševanje in pomoč

11.3 Viri in literatura

- Agencija Republike Slovenije za okolje. URL: <http://www.arso.gov.si/>.
- Ažman Momirski, L., Kladnik, D., Komac, B., Petek, F., Repolusk, P., Zorn, M., 2008. Terasirana pokrajina Goriških brd. Ljubljana, Založba ZRC, 197 str. URL: <http://giam2.zrc-sazu.si/sites/default/files/9789612540555.pdf>.
- Ogrin, D., Plut, D., 2009. Aplikativna fizična geografija Slovenije. Ljubljana, Znanstvena založba Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, Oddelek za geografijo, 246 str.

12 SEZNAM PRILOG IN DODATKOV

12.1 Skupne priloge

P-1: Podatki o poveljniku, namestniku poveljnika in članih štaba civilne zaščite
P-3: Pregled sil za zaščito, reševanje in pomoč
P-4: Podatki o organih, službah in enotah CZ
P-5: Seznam zbirališč sil za zaščito, reševanje in pomoč
P-6: Pregled osebne in skupne opreme ter sredstev pripadnikov enot za zaščito, reševanje in pomoč
P-7: Pregled javnih in drugih služb, ki opravljajo dejavnosti pomembne za ZiR
P-10: Pregled gradbenih organizacij
P-11: Pregled gasilskih enot s podatki o poveljnikih in namestnikih poveljnikov
P-13: Pregled avtomobilskih lestev za gašenje in reševanje iz visokih zgradb
P-14: Pregled avtomobilskih cistern za prevoz pitne vode
P-18: Seznam medijev, ki bodo posredovali obvestilo o izvedenem alarmiranju in napotke za izvajanje zaščitnih ukrepov
P-20: Pregled sprejemališč za evakuirane prebivalce
P-21: Pregled objektov, kjer je možna začasna nastanitev ogroženih prebivalcev in njihove zmogljivosti, ter lokacije primerne za postavitve zasilnih prebivališč
P-22: Pregled organizacij, ki zagotavljajo prehrano
P-23: Pregled lokacij načrtovanih za potrebe zaščite in reševanja v občinskih prostorskih aktih
P-24: Pregled enot, služb in drugih operativnih sestavov društev in drugih nevladnih organizacij, ki sodelujejo pri reševanju
P-25: Pregled človekoljubnih organizacij
P-26: Pregled centrov za socialno delo
P-27: Pregled zdravstvenih domov, zdravstvenih postaj in reševalnih postaj
P-28: Pregled splošnih in specialističnih bolnišnic
P-29: Pregled veterinarskih organizacij
P-30: Pregled stacionarnih virov tveganja zaradi nevarnih snovi
P-31: Pregled kulturne dediščine
P-33: Seznam članov komisije za ocenjevanje škode

12.2 Skupni dodatki

D – 1	Načrtovana finančna sredstva za izvajanje načrta ZiR
D – 2	Načrt za zagotovitev prostorskih in drugih pogojev za delo poveljnika CZ in Štaba CZ
D – 4	Načrt zagotavljanja zvez ob nesreči
D – 5	Navodilo za organiziranje in vodenje informacijskega centra
D - 6	Navodilo za izvajanje psihološke pomoči
D – 7	Navodilo prebivalcem za ravnanje ob nesreči
D – 8	Navodilo za obveščanje ob nesreči
D – 13	Vzorec obrazca za povrnitev stroškov občinam ob nesreči

D – 14	Vzorec odredbe o aktiviranju sil in sredstev za ZRP
D – 15	Vzorec delovnega naloga
D - 16	Vzorec zapisnika o poškodovanosti gradbenih objektov in infrastrukture
D – 17	Vzorec prošnje za mednarodno/državno pomoč
D – 19	Vzorec sklepa o aktiviranju načrta ZiR ob nesreči
D – 20	Vzorec sklepa o preklicu izvajanja zaščitnih ukrepov in nalog ZRP
D – 21	Topografska karta
D - 22	Načrt dejavnosti Občine Brda